

USNESENÍ

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 24. ledna 2024 **odvolání státního zástupce** proti rozsudku Okresního soudu Praha - západ ze dne 14. listopadu 2023, číslo jednací 40 T 35/2023 - 436, v trestní věci obžalované D[REDAKCE] F[REDAKCE], dříve R[REDAKCE], narozené [REDAKCE], a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání státního zástupce **zamítá**.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byla obžalovaná uznána vinnou ze spáchání jednak zločinem podvodu podle § 209 odstavec 1, odstavec 4 písmeno d) trestního zákoníku, jednak zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odstavec 1 alinea první, odstavec 2 písmeno b), písmeno c) trestního zákoníku, za které byla odsouzena podle § 209 odstavec 4 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 24 (dvacet čtyři) měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odstavec 1 trestního zákoníku a § 82 odstavec 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu 30 (třicet) měsíců. Podle § 229 odstavec 1 trestního řádu byla poškozená Základní škola [REDAKCE], příspěvková organizace, IČO: [REDAKCE], odkázána s celým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
2. Uvedených zločinů se obžalovaná podle skutkových zjištění okresního soudu dopustila tím, že v blíže nezjištěné době první poloviny roku 2007 a blíže nezjištěným způsobem si opatřila padělek vysokoškolského diplomu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy číslo [REDAKCE], [REDAKCE] ze dne 16. 6. 1999, přičemž věděla, že se jedná o padělek, neboť absolventkou magisterského studijního programu pro obor pedagogika a výtvarná výchova na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy nikdy nebyla a Univerzita Karlova diplom číslo [REDAKCE] [REDAKCE], nikdy nevystavila, a tento padělek užila v níže uvedených případech,

ad 1) v blíže nezjištěné době první poloviny roku 2007 ve snaze získat pracovní místo učitelky druhého stupně Základní školy, [REDAKCE], IČ: [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], vědomě doložila nepravdivý údaj o svém nejvyšším dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci, když předložila jako doklad o svém dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci fotokopii padělku diplomu, na základě čehož byla následně v období od 1. 8. 2007 do 30. 6. 2010 zaměstnána na uvedené škole jako učitelka druhého stupně, za což jí byla vyplacena celková čistá mzda ve výši 636.188 Kč a zaměstnavateli vznikly tzv. osobní náklady představující výdaje zaměstnavatele na mzdu zaměstnance v celkové výši 1.157.052 Kč,

ad 2) v blíže nezjištěné době první poloviny roku 2011 ve snaze získat pracovní místo učitelky Základní školy [REDAKCE], okres [REDAKCE], IČ: [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], vědomě doložila nepravdivý údaj o svém nejvyšším dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci, když předložila jako doklad o svém dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci fotokopii padělku diplomu, na základě čehož byla následně v období od 1. 8. 2011

Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

zaměstnávána na uvedené škole jako učitelka a od 1. 7. 2012 byla pověřena výkonem funkce zástupkyně ředitele, poté nejpozději v září 2012 v rámci konkurzního řízení na obsazení pracovního místa ředitele školy Městskému úřadu [REDAKCE] opětovně vědomě doložila nepravdivý údaj o svém nejvyšším dosaženém vzdělání, když předložila jako doklad o svém nejvyšším dosaženém vzdělání a odborné kvalifikaci padělek diplomu s ověřovací doložkou Městského úřadu [REDAKCE], pořadové číslo vidimace [REDAKCE], na základě čehož byla následně dnem 1. 11. 2012 jmenována na pracovní místo ředitelky Základní školy [REDAKCE], okres [REDAKCE], kterou vykonávala až do 31. 7. 2020, za což jí byla za období od 1. 8. 2011 do 31. 7. 2020 vyplacena celková čistá mzda ve výši 4.177.308 Kč a zaměstnavateli vznikly tzv. osobní náklady představující výdaje zaměstnavatele na mzdu zaměstnance v celkové výši 7.409.522 Kč, z toho za období od 1. 11. 2012 do 31. 7. 2020 ve funkci ředitelky jí byla vyplacena celková čistá mzda ve výši 3 797 932 Kč a zaměstnavateli způsobila ve formě osobních nákladů celkovou škodu ve výši 6 753 103 Kč,

čímž oba své zaměstnavatele a Městský úřad [REDAKCE] uvedla v omyl v okolnosti týkající se faktického dosaženého vzdělání, které představuje požadovanou odbornou kvalifikaci vyplývající ze zákona číslo 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, jak pro přímou pedagogickou činnost, tak pro výkon činnosti ředitele základní školy,

kdy tímto jednáním za celé období od 1. 8. 2007 do 31. 7. 2020 způsobila zaměstnavatelům na osobních nákladech celkovou škodu ve výši 8.566.574 Kč, představující výdaje zaměstnavatele na mzdu zaměstnance, a to Základní škole, [REDAKCE], škodu ve výši 1.157.052 Kč a Základní škole [REDAKCE] škodu ve výši 7.409.522 Kč.

3. Proti uvedenému rozsudku podal státní zástupce v neprospěch obžalovaného včasné blanketní odvolání, které následně odůvodnil s tím, že jej zaměřil proti výroku o trestu a náhradě škody.
4. Státní zástupce považuje uložený trest za nepřiměřeně mírný, nemůže souhlasit s délkou uloženého trestu odnětí svobody ani s délkou stanovené zkušební doby. Poukazuje na to, že trest je ukládán za dva zločiny, páchané po dosti dlouhou dobu se způsobením značné škody a získáním značného prospěchu. Při absenci doznání, náhrady škody a upřímné lítosti obžalované není podle státního zástupce na místě ukládat trest odnětí svobody na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, domnívá se, že na obžalovanou je třeba působit již přísným podmíněným trestem odnětí svobody, neboť jedině takový trest by podle něj bylo možno považovat za dostatečný a přiměřený konkrétním okolnostem případu, povaze a závažnosti spáchaných trestných činů a osobě obžalované.
5. Státní zástupce rovněž nesouhlasí ani s výrokem o náhradě škody v napadeném rozsudku s odkazem na ustanovení § 43 odst. 3 a § 228 odst. 1 tr. řádu, přičemž dovozuje, že bylo na místě uložit obžalované, aby poškozené nahradila škodu v jím uplatňovaném rozsahu.
6. Závěrem navrhl, aby krajský soud zrušil podle § 258 odst. 1 písm. e), písm. f) tr. řádu napadený rozsudek ve výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody a věc v tomto rozsahu vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, popř. sám ve věci rozhodl rozsudkem a uložil obžalované podle § 209 odst. 4 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 (tři) roky, jehož výkon bude podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 (čtyři) roky a dále uložil obžalované povinnost, aby poškozené právnické osobě Základní škola [REDAKCE], příspěvková organizace, nahradila škodu v jím uplatňovaném rozsahu ve výši 5.066.484 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Klára Kabeláčová

7. Krajský soud podle § 254 odst. 1, odst. 3 trestního řádu přezkoumal z podnětu podaného odvolání a z hlediska vytýkaných vad zákonnost a odůvodněnost napadených výroků rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že podané odvolání není důvodné, byť ve vztahu k výroku o náhradě majetkové škody z jiných důvodů, než uvedl odvolatel v opravném prostředku.
8. Krajský soud nejprve pro úplnost uvádí, že se věci obžalované zabývá opakovaně.
9. Usnesením ze dne 30. 8. 2023 pod č. j. 9 To 218/2023 – 380 zrušil podle § 258 odst. 1 písm. b), písm. c), písm. d), písm. f) tr. řádu rozsudek okresního soudu ze dne 30. 5. 2023, č. j. 40 T 35/2023 – 364, jímž byla obžalovaná uznána vinnou ze spáchání jednak přečinu poškození cizích práv podle § 181 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jednak zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první, alinea druhá, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, ze které byla odsouzena podle § 348 odst. 2 tr. zákoníku, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 20 (dvaceti) měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu 24 (dvaceti čtyř) měsíců, podle § 229 odst. 1 tr. řádu byla poškozená Základní škola [REDAKCE], příspěvková organizace, IČO: [REDAKCE], odkázána s celým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních a jímž byla obžalovaná dále podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěna obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství Praha - západ ze dne 10. 3. 2023, ZT 250/2022, pro skutek kvalifikovaný jako jednak zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) tr. zákoníku, jednak zločin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 alinea první, alinea druhá, odst. 2 písm. b), písm. c) tr. zákoníku a podle § 259 odst. 1 tr. řádu věc vrátil okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.
10. Důvodem pro toto rozhodnutí bylo zjištění o vadách rozsudku, zejména proto, že se ohledně takové části okresní soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí a proto, že vznikaly pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci bylo třeba provádět další důkazy a jejich provádění před odvolacím soudem by s ohledem na jejich rozsah znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně, v přezkoumávané části rozsudku bylo porušeno ustanovení trestního zákona a konečně proto, že rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného v přezkoumávané části rozsudku bylo nesprávné.
11. Tímto zrušovacím usnesením krajský soud vyslovil mj. právní názor, že odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody, jestliže je výše škody součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno, kdy okresní soud ustanovení § 228 odst. 1 tr. řádu navzdory rozhodl tak, že se podle § 229 odst. 1 tr. řádu poškozená Základní škola [REDAKCE], příspěvková organizace, IČO: [REDAKCE], odkazuje s celým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, byť dovodil, že obžalovaná pro sebe získala trestnou činností značný prospěch, vyjádřený v popisu skutku tak, že obžalované byla za období od 1. 8. 2011 do 31. 7. 2020 vyplacena celková čistá mzda ve výši 4 177 308 Kč a zaměstnavateli vznikly tzv. osobní náklady představující výdaje zaměstnavatele na mzdu zaměstnance v celkové výši 7 409 522 Kč s odůvodněním, že škole majetková škoda v přímé souvislosti s trestným činem nevznikla, aniž by však okresní reflektoval své vlastní skutkové závěry.

12. Úkolem okresní soud bylo v hlavním líčení vyslechnout svědky ing. P. B., ing. J. Z. a Mgr. J. D., jejich výslech důsledně zaměřit na objasnění žalovaného skutkového děje a zavinění obžalované stíhaným jednáním, případně její motivací ke spáchání stíhaného jednání, aby mohl v rámci volného hodnocení důkazů posoudit věrohodnost a pravdivost všech výpovědí, včetně obhajoby obžalované, kterou má k dispozici z čteného protokolu o její výpovědi z přípravného řízení, posoudit nezbytnost dalšího dokazování, aby bylo provedeno v rozsahu potřebném pro jeho rozhodnutí a všechny ve věci provedené důkazy následně zhodnotit způsobem předepsaným ustanovením § 2 odst. 5, odst. 6 tr. řádu, tedy tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zjištěné okolnosti posuzovat stejně pečlivě jak ve prospěch, tak i v neprospěch obžalované, provedené důkazy nepominout nejen v jednotlivostech, ale zejména je zhodnotit podle svého vnitřního přesvědčení po pečlivém uvážení všech okolností případu nejen jednotlivě, ale i v jejich souhrnu, kdy krajský soud připomněl, že okresní soud je při svém rozhodování vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolací soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení odvolací soud nařídil.
13. Z nyní předloženého spisového materiálu krajský soud zjistil, že okresní soud splnil pokyn nadřízeného soudu jen zčásti, neboť sice doplnil dokazování v rozsahu vymezeném odvolacím soudem, nerespektoval ovšem krajským soudem vyslovený právní názor stran výroku o náhradě majetkové škody.
14. Krajský soud tedy zjistil, že okresní soud provedl v hlavním líčení dokazování již v rozsahu nezbytném pro posouzení věci a dospěl ke skutkovým a právním závěrům, o nichž nejsou důvodné pochybnosti, a proto postačí, pokud krajský soud odkáže na tato správná zjištění okresního soudu, vyjádřená ve výrokové části napadeného rozsudku, přičemž lze v tomto směru uzavřít, že nevznikají žádné pochybnosti o tom, že se obžalovaná dopustila uvedených trestných činů a takto správně zjištěný skutkový děj a přílehlavá právní kvalifikace jsou spolehlivým podkladem pro rozhodnutí o potrestání obžalované.
15. Přezkoumán byl tedy s ohledem na obsah podaného odvolání výrok o trestu, který byl obžalované okresním soudem uložen, a ani zde nebylo shledáno pochybení, které by mělo být nedůvodně učiněno v její prospěch uložením nepřiměřeně mírného trestu.
16. Podle zjištění krajského soudu se soud okresní nedopustil pochybení, pokud obžalované uložil trest coby úhrnný v intencích ustanovení § 43 odst. 1 tr. zákoníku za sbíhající se trestnou činnost, podle přílehlavě užitého zákonného ustanovení § 209 odst. 4 tr. zákoníku, ohrožující obžalovanou trestem odnětí svobody na dvě léta až osm let.
17. Okresní soud správně zjistil, že obžalovaná je osobou dosud soudně netrestanou, k jejímuž způsobu života jinak nebyly zjištěny žádné negativní skutečnosti, je zaměstnána a má zachované rodinné a sociální vazby. A jestliže jsou povaha a závažnost trestného činu určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem, pak je zcela namístě uzavřít, že vzhledem k těmto okolnostem okresní soud ukládal trest správně na spodní hranici zákonné trestní sazby, byť ve věci absentuje polehčující okolnost doznání před nalézacím soudem za spáchání dvou trestných činů, zejména s ohledem na motiv jednání obžalované, která jinak vykonávala svou pedagogickou činnost sice nezákonně, ale svědomitě, jak to vyplývá z výpovědi svědka P. B.
18. Pokud tedy nalézací soud vysvětlil v bodech 26. až 29. odůvodnění napadeného rozsudku, jak postupoval při trestání obžalované, pak se s těmito úvahami krajský soud ztotožnil a pro

stručnost na ně může odkázat, neboť by jen opakoval tam rozvedené argumenty. Obžalované byl totiž trest uložen správně v intencích § 38, § 39 odst. 1 tr. zákoníku a nepostihuje tak obžalovanou nepřiměřeně mírně. Z těchto důvodů posoudil krajský soud uložený trest obžalované za správný, neboť rozhodnutí okresního soudu odpovídá stavu věci i zákonu a námitky státního zástupce tak nemohou obstát. Okresní soud totiž ve svém rozhodnutí dostatečně zohlednil všechny rozhodující skutečnosti, krajským soudem nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by jinak měly mít na rozhodnutí okresního soudu o druhu a výměře trestu jakýkoli vliv, proto uložený trest není, ve vztahu ke všem podstatným okolnostem, majícím vliv na výrok o trestu, nepřiměřený. Ostatně ustanovení § 38 odst. 2 tr. zákoníku výslovně uvádí, že tam, kde postačí uložení trestní sankce pachatele méně postihující, nesmí být uložena trestní sankce pro pachatele citelnější, a i proto nebyl důvod do rozhodnutí okresního soudu o uloženém trestu jakkoli zasahovat.

19. Již ne tak dobře si okresní soud počínal při rozhodování v rámci adhezního řízení.
20. Jak již bylo konstatováno shora, vyslovil krajský soud ve svém předchozím zrušovacím rozhodnutí právní názor, jímž byl okresní soud vázán a z něhož jednoznačně vyplývá, že bylo povinností okresního soudu rozhodnout o přiznání nároku na náhradu majetkové škody poškozené Základní škole [redacted] ve výši škody, která je součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž byla obžalovaná uznána vinnou. Argumenty okresního soudu obsažené v bodě 29. odůvodnění napadeného rozsudku jsou tak zcela nemístné, neboť odporují nejen příslušné zákonné úpravě, ale i povinností, které mu z rozhodnutí nadřízeného soudu vyplývají.
21. Ani tak však nemohlo mít odvolání státního zástupce v této části naději na úspěch.
22. Okresní soud se totiž již před zahájením dokazování dopustil pochybení, které ve svém důsledku znamená vadu jeho postupu a rozhodnutí v adhezním řízení. Okresní soud totiž před zahájením dokazování vzhledem k tomu, že se zástupce poškozeného nedostavil k hlavnímu líčení, přečet jeho návrh obsažený už ve spise, ze spisu a dovodil, že se tímto návrhem poškozený připojil k trestnímu řízení řádně a včas. Jak však vyplývá z tohoto návrhu na č. l. 163 spisu a jemu předcházejícího obsahu spisového materiálu, bylo vyjádření poškozeného o návrhu na náhradu majetkové škody opatřeno razítkem Základní školy [redacted] s nečitelným podpisem, přičemž toto bylo zjevně vyhotoveno a založeno do spisu tehdejší ředitelem školy poté, co byl v tomto ohledu urgován policejním orgánem.
23. Jak však vyplývá z údajů z veřejné části živnostenského rejstříku, je statutárním orgánem Základní školy [redacted], okres [redacted], se sídlem [redacted], IČO: [redacted], DIČ: [redacted], F [redacted], tedy obžalovaná, které tato funkce vznikla 1. 11. 2012 (zapsáno od 9. 3. 2017), a proto nemohl tehdejší ředitel školy za poškozeného jakkoli jednat, tedy ani ve vztahu k uplatnění nároku na náhradu majetkové škody v trestním řízení, na což ostatně nereagovaly ani orgány činné v přípravném řízení. Závěr okresního soudu o tom, že se poškozený připojil s nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení řádně je tedy vadný, a proto i jeho následný procesní postup, neboť měl správně postupovat podle § 206 odst. 3 tr. řádu a vyslovit usnesením, že onu osobu jako poškozeného k hlavnímu líčení nepřipouští. To se však nestalo, a proto je jeho rozhodnutí o odkázání poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních formálně vadné, neboť nemělo být vůbec učiněno, nicméně pokud již učiněno bylo, též obžalovanou nijak nepoškozuje, a proto do tohoto výroku krajský soud neměl důvod zasahovat. Státní zástupce se sice podaným odvoláním domáhá rozhodnutí zavazující obžalovanou k náhradě majetkové škody v rámci adhezního řízení, jeho návrhu však nemohlo být krajským soudem ani zde vyhověno.

24. Vzhledem k tomu, že v rozhodnutí okresního soudu, pokud by mělo být učiněno ve výroku o trestu nedůvodně ve prospěch obžalované, nebyla shledána krajským soudem vada, a protože pro shora rozvedené důvody není možné přiznat poškozenému nárok na náhradu škody v adhezním řízení, nemohlo mít odvolání státního zástupce naději na úspěch, a proto bylo podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnuto.

Poučení

Proti tomuto usnesení **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti usnesení **je** možno podat dovolání, a to do dvou měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení, k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím soudu okresního. Dovolání je možno podat pouze z důvodů uvedených v § 265b trestního řádu. Státní zástupce je může podat ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, vytýkat může nesprávnost kteréhokoliv výroku. Obžalovaný může podat dovolání pouze proti výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Dovolání pak může podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se podání, byť jako dovolání označené, za dovolání nepovažuje.

Praha 24. ledna 2024

Mgr. Roman Lada, v. r.
předseda senátu